

1hétvége

VAS NÉPE - 2013. DECEMBER 14.

European
Newspaper
AWARD
NEWSPAPER DESIGN & CONCEPT
Award of Excellence
Európai Nívódíjas melléklet

A mámor fonákja: kiszáradt száj, lüktető fej, háborgó gyomor. Eláruljuk, hogy mit kell tudni a macskajaj névre hallgató zákányos állapotról. (11. oldal)

Egy vasút 125 éve

125 éve adták át a szombathely–pinkafői vasutat. Horváth Lajos nyugalmazott tanár írt cikket az évfordulóra **10. oldal**

A királynő könyve

Bálint Antónia a megyeszékhelyen járt, ahol nemrégiben megjelent könyvéről is mesélt. **10. oldal**

Humoros oldalunk

Ez nem vice! Nevessen velünk hétről hétre a hétvégén megjelenő Laza mellékletünk segítségével! **12. oldal**

Az ember lehetősége a másik ember

Balla Emőke

vasnepe@vasnepe.hu

Ötven éve szentelték pappá Kozma Imre atyát, irgalmasrendi szerzetest, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat alapító elnökét, a Betegápoló Irgalmasrend magyarországi vezetőjét. A jubileum kapcsán budapesti otthonában beszélgettünk vele.

– Miért választotta a papi hivatást?

– Mert nem akartam egyedül maradni. Nyolcéves lehettem, amikor nagyapámtól először hallottam: aki magának él, egyedül marad. Ez mélyen megragadott. Azt is kifejtette, hogy csak az nem marad egyedül, aki másokat szolgál. A papok sokakat szolgálhatnak, így érdeklődésem egyre inkább a papi hivatás felé fordult. Ötvenéves szolgálat után elmondhatom: értelmes életet élhettem, s a lelkipásztori örömek teljessé tették életemet. Boldog embernek mondhatom magamat.

– Pedig abban az időben a papi hivatással kockázatot is vállalt.

Minden választás, döntés kockázattal jár. Abban az időben, aki Isten elhívására igent mondott, a harmadrangú besorolásra érdemesült az akkori „értékrend” szerint. 1963-ban nem volt egyszerű szentelő püspököt találni. A püspökök börtönben, házi őrizetben vagy tiltásban voltak. Ötven évre visszatekintve, bizony nehéz idők voltak, de mindent elviselhetővé tett, sőt örömtelivé az emberek lelki éhsége és kockázatvállalása hitükért. Értékeltek az értük hozott áldozatot és ragaszkodásukkal könnyűvé és érdemessé tették az ember munkáját. Nagy ajándékot kaptam én is – bizonyára a többi paptestvérem is –, az összetartozás örömet, a lelki közösség élményét. Ha egymásra figyelünk, ha közösséget teremtünk, azt tesszük, amire születtünk. Gyógyul a világ, mert egymásért élünk.

– A nyáron gyalogos zárándoklaton látogatta végig azokat a helyeket, ahol szolgált, életútjának állomásait.

– Elindultam Budáról, az irgalmasrendi kápolnából, elmentem Zugligetbe, onnan

a pesti ferencesekhez. Budapestről tovább Dorogra, ahol papi szolgálatomat elkezdtem, majd Tátra. Innen Komáromon és Győrön át Győrzámolyig, ahol születtem. Arra gondoltam, megajándékozom az embereket azzal, hogy elmegyek hozzájuk és megköszönöm, hogy életem egy-egy szakaszán együtt lehettünk, együtt kereshettük életünk értelmét és célját. Csodálatos volt az út, ami különben is emberi életünk szimbóluma. Az ember vándor, de nem magányosan vándorol. Együtt megyünk az úton.

– A szolgálati helyek közül melyik volt különösen nehéz?

– Egyetlen hely sem könnyű, mert mi emberek nem vagyunk könnyű eset egymás számára. Az embernek bele kell bocsátkozni a találkozásba, mégpedig úgy, hogy nem fürkesszük egymás életét. Ezt a metódust Jézustól tanultam. Jézus soha senkitől nem kérdezte, honnan jött s hová tart. Találkozott az emberekkel, és ez megváltoztatta az életüket. Szeretnék hinni abban, hogy minden találkozás olyan változást jelent, hogy az ember annak hatására másképpen él tovább.

Egy papnak az a hivatása, hogy összegyűjtse az embereket a templomba istendicséretre, de templomi életünk a falakon kívül folytatódik a szeretet cselekedetekben. A két-összetartozik.

Meghatározó volt életemben az első szolgálati hely (Dorog-bánya lelkészség), ahová felemás érzésekkel érkeztem a papszentelés után.

A Szigetközben egy rendezett faluközösségben nőttem fel, ahol a közösség hordozta az embereket. Senki nem maradt magára. Dorogon ennek a nyoma sem találtam. Nagy szegénységgel szembesültem. Ez eddig ismeretlen volt számom-

ra. Fogadalmat tettem. A szegényeket választottam. A szegények mellé álltam. Ezzel olyan helyre kerültem, ahol Jézus mindig megtalálható. Többé nem kellett keresnem Őt. Az Evangélium igazsága életre kelt számomra: „Amit egynek tesztek, nekem tesztek.”

– A határnyitás időszakában történelmi feladatot vállalt, keletnémet menekülteket segített.

– Zugligetben kiteljesedett az, amit megálmodtam. Olyan egyházközséget teremteni, ahol istendicséret és ember-szolgálat egybeesik. Létrehoztuk azt a szociális hálót, amely a XII. kerület szegényeinek – az általános vélekedéssel ellentétben sokan voltak – jelentett támaszt és vigaszt.

1989 augusztusában megkezdett a nyugatnémet konzul. A keletnémet menekültek elhelyezésében kért segítséget. Gondolkodás nélkül igent mondtam. Kinyitottuk a kapukat, s a szívünket is. Naponta 6-800 ember dolgozott önkéntesként az első táborban. Majd még három tábor létesült. Három hónap alatt 48.600 ember kapott elhelyezést és emberi gondoskodást táborainkban.

Nem politikai szerepvállalásra gondoltunk, az emberi választ igyekeztünk megfogalmazni bajban lévőkhöz felé.

– Ebből a közösségi szerepvállalásból jött létre aztán a Magyar Máltai Szeretetszolgálat.

– A zugligeti egyházközség volt a Magyar Máltai Szeretetszolgálat bölcsője. A máltai jelmondat: A hit védelme és a rászorulókat támogatása.

Bele kell bocsátkozni a találkozásba, úgy, hogy nem fürkesszük egymás életét

A máltaiak cselekedeteiben felragyog a hit, amely csak te-teinkben létezik.

Az anyagiak nélkülözhetetlenek az életünkben, mégis ki kell mondani, nekünk embereknek elsősorban egymásra van szükségünk. Ez leginkább akkor derül ki, amikor bajban vagyunk. A Magyar Máltai Szeretetszolgálat központi üzenete: Jelenlét és befogadás. Nagy távolságokat és ellenérzéseket kell legyőzni ahhoz,

Kozma Imre: akivel találkozunk, meggyógyul

FOTÓ: PENOVÁC KÁROLY

hogy elmondhassuk, felelősek vagyunk egymásért.

A világ minden országában segélyszolgálatnak nevezik a máltaiak tevékenységét. Mi magyarok ezen változtattunk. A mi nevünk: Magyar Máltai Szeretetszolgálat. Mert, van-e annyi adomány, amennyire szükség lenne széles-e világon, de az embernek van szerető szíve, amely határtalanul tágas, amelyben minden szegény befogadásra találhat?!

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat gyorsan növekedett. Nyomban a kezdetekkor történelmi feladatokat kapott a Történelem Urától (német menekültek, romániai forradalom, jugoszláviai háború...). Majd „behálózta” az egész országot, sőt nemzetközivé lett.

2013 februárjában ünnepelte Rómában a máltai rend a 900. születésnapját. Ezen alkalommal szolgálatunkat leghatékonyabb, legtalálékonnyabb, legsokoldalúbb szervezetként értékelték. Ennek köszönhetően köszönhettem

a Szent Péter Bazilikában a Szentatyát, XVI. Benedek pápát a világból összesereglett sok ezer lovag nevében. A Szentaty a magyaroknak szóló üzenetet is küldött általam: Vigyázzanak Szent István örökségére! Szent István öröksége: Isten előtt vagyunk felelősek egymásért.

– Az ön személyében összekapcsolódik a máltai szeretetszolgálat és az irgalmasrendi szellemiség.

A máltai munka során jött a felismerés: Aki szegény, az beteg is. Ez többé nem hagyott nyugton. Mit lehetne tenni a betegekért? Tépelődésemben figyeltem fel az irgalmasok gyógyító tevékenységére. Megérlelődött a gondolat: Magyarországon fel kell támasztani az irgalmasok szellemiségét. Ekkor már csak két idős irgalmasrendi szerzetes élt az országban. Hilár atya Pécsen és Laurus atya Budapesten.

Szinte mindenki értetlenkedve fogadta, hogy 1996-ban „elhagytam” a zugligeti egyházközséget, amelybe beleépít-

tettem a szívemet is, s ahogy fogalmaztam: Maradék életemet Istenes Szent János Irgalmasrendje szolgálatára szenteltem.

– Mi a célja, lényege az irgalmas lelkiségnek, szellemiségnek?

– A Betegápoló Irgalmasrend karizmája a hospitalitas, a vendégszeretet. Az irgalmasrendi gyógyító intézményben a beteg szeretett vendég, akit úgy veszünk körül szeretettel, mint a legkedvesebb és leginkább várt vendéget.

Az irgalmasrendi gyógyító kultúra – ami egybeesik az új orvosi gondolkodással –, holisztikus, a teljes embert nézi. Ne feledjük, az ember igazi „orvossága” – orvosa –, a másik ember.

Amerikában egy kongresszuson hallottam: a tudás, a szakmaiság, műszerezettség a gyógyításban negyven százalék, a hatvan százalék pedig az emberi tényező. Rendkívüli kérdés, hogy meg tudjuk-e jeleníteni ezt az irgalmasrendi szellemiséggel áthatott emberi tényezőt? Akik a mi intézményeinkben dolgoznak, ezt komolyan gondolják. Aki ebben a munkában részt vesz, egy nagy család tagja.

Istenes Szent János családjában nem dolgozók vannak, hanem munkatársak. Amikor visszakaptuk intézményeinket, az volt a legfontosabb feladatunk, hogy átadjuk munkatársainknak ezt az örökséget és meghatározza ez a szellemiség a munkálkodásukat. Örömmel mondhatom, hogy orvosaink, nővéreink igyekeztek látványos eredményekben jelentkezni. Orvos, nővér és beteg egymásra találása a gyógyulás záloga.

– A találkozásokkal visszatérünk a beszélgetésünk elejére.

– Akivel találkozunk, az meggyógyul. A találkozásban az fejeződik ki, hogy egymásnak fontosak vagyunk. Az emberek belebetegsznek abba, ha senkinek sem fontosak, mert az ember igazi lehetősége a másik ember.

Beszélgetésünk elején azt mondtam, azért lettem pap, mert nem akartam egyedül lenni.

Minden azon múlik, ki tudjuk-e fejteni, meg tudjuk-e értetni a másikkal, hogy összetartozunk.

Ha igen, az ember élete kikerekedik, egész lesz, azaz egészséges.